

løbende endnu uafsluttede, fortrolige forhandlinger mellem USA og Sovjetunionen. Udfaldet af disse forhandlinger vil formentlig være af afgørende betydning for 33-magtsudvalgets muligheder for at gøre fremskridt.

Udvalgets beretning nævner endvidere, at der er udtrykt ønske om hyppigere rapporter fra arbejdsgruppen til udvalget, og konkluderer, at der kræves mere tid til rådslagninger vedrørende udarbejdelse af model I, hvortil knyttes en bemærkning om, at resultater på dette område ville lette påbegyndelsen af arbejdet vedrørende model II om fredsbevarende operationer i større målestok. Beretningen munder ud i en forsigtig formuleret henstilling til plenarforsamlingen om fornyelse af udvalgets mandat.

## II. Debatten.

Debatten i det særlige politiske udvalg var gennemgående præget af skuffelse over, at 33-magtsudvalgets arbejde reelt ikke var kommet videre siden 24. generalforsamling; flere af de 40 talere, som havde ordet, udtrykte dog forsigtig optimisme med hensyn til det fremtidige arbejde.

Formanden for 33-magtsudvalget, ambassadør Cuevas Cancino, Mexico, der indledte debatten, lagde for sin del ikke skjul på, at udvalgets beretning syntes at afspejle udvalgets manglende evne til at udføre den pålagte opgave. Imidlertid måtte man erindre, at udvalget beskæftigede sig med operationer, som ikke udtrykkeligt var omtalt i FN-pagten, og at fremskridt i dets arbejde derfor krævede enighed. Den eneste vej her til ville være en fortsættelse af udvalgets arbejde, som burde fremskyndes og intensiveres.

Den utilfredshed, som var kommet til udtryk i udvalget i spørgsmålet om underretning om arbejdsgruppens drøftelser, kunne muligvis imødekommes ved en reduktion af udvalgets medlemstal, således at alle fik lejlighed til at deltage aktivt i alle forhandlinger. Udover effektivitetsspørgsmålet opholdt ambassadør Cancino sig særligt ved de finansielle problemer, om hvilke han sagde, at disse, der i sin tid havde været den væsentligste anledning til oprettelsen af 33-magtsudvalget, ikke i de forløbne 5 år var kommet nærmere en løsning: FN's gæld

voksede med 3,6 millioner dollars årligt, og mindstebeløbet, der krævedes i dag til stabilisering af organisationens økonomi, ville være 49,6 millioner dollars sammenlignet med 31,9 millioner dollars i 1966.

FN måtte nu låne sig frem og leve fra hånden til munden, hvilket forekom uforeneligt med organisationens værdighed. Det var skuffende, at jubilæumssamlingen ikke havde udløst tilsagn om ekstrabidrag fra navnlig industrilandene. Eventuelle resolutionsforslag burde inkludere disse spørgsmål.

Canada fremsatte tanken om oprettelse af et subsidiært organ i medfør af pagtens artikel 29 for derved dels at komme uden om de konstitutionelle problemer om sikkerhedsrådets, henholdsvis generalsekretærens kompetence i forbindelse med de enkelte faser af fredsbevarende operationer, dels at beskytte de mindre landes legitime interesser. Som alternativ udvej blev det nævnt, at den militære stabskomité måske kunne spille en rolle i denne forbindelse. Canada mente dog ikke at burde være for specifik ved fremlæggelsen af disse tanker, som man gerne så gjort til genstand for nærmere forhandling. Canada var enig i det i rapporten udtrykte ønske om hyppigere rapporter fra arbejdsgruppen til 33-magtsudvalget som et led i bestræbelserne på at fremskynde arbejdet.

USA udtrykte ligeledes skuffelse og utilmodighed over manglende fremskridt med hensyn til etablering af et mere systematisk grundlag for fredsbevarende operationer og et finansieringssystem på basis af kollektivt ansvar. I et indledende indlæg blev det påpeget, at de ikke-forpligtede landes konference i Lusaka såvel som et stort antal talere fra alle verdensdele under FNs general- og jubilæumsdebat — det danske indlæg var blandt dem, der blev nævnt — havde udtrykt ønske om en snarlig styrkelse af FNs fredsbevarende funktion. Disse talrige appeller kunne ikke ignoreres, og den 25. generalforsamling burde derfor lægge en klar plan for det kommende år for at undgå, at man mødtes igen på 26. samling uden at have gjort fremskridt i substansen. USA opfordrede i denne forbindelse andre lande til at komme med indlæg i debatten og henvendte sig herved særligt til Asien, Afrika og Latinamerika, således at ikke blot „de nordiske lande, som så uselvsk har båret en